

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 27.05.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: ringkonnaprokurör Meelis Sentifoli
Ametiasutuse nimi: Majandus- ja Korruptsioonikuritegude
Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24913000013
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2
Kahtlustatav (isikukood): xxx (ik xxx)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000013, milles on xxx esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokatse toimepanemises, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

xxx on Venemaa Föderatsiooni kodanik, kes elab Eesti Vabariigis tähtajalise elamisloa alusel, milline väljastatud 10.12.2020. Välismaalaste seadus (VMS) § 11 kohaselt on Eestis elav välismaalane kohustatud järgima Eesti põhiseaduslikku korda ja Eesti õigusakte, austama põhiseaduslikke väärtusi ja printsiipe, vabadusel, õiglusel ja õigusel tuginevat riiki ning Eesti ühiskonna korraldust. EN m 269/2014 Art 17 järgi kohaldatakse määrust liidu territooriumil ehk Eesti Vabariigi kui Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiatja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse § 6 ja § 9 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine muu hulgas Euroopa Liidu Nõukogu määrmes sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Euroopa Liidu Nõukogu (EN) määrus nr 2022/2474, 16. detsember 2022, (jõustunud 17.12.2022), millega muudeti määrust nr 833/2014, artikkel 3h lõige 1 järgi on keelatud müüa, tarnida, üle anda või eksportida XVIII lisas loetletud luksuskaupu otse või kaudselt füüsilistele ja juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venemaal või kasutamiseks Venemaal. Lõike 2 järgi lõikes 1 osutatud keeldu kohaldatakse XVIII lisas loetletud luksuskaupade suhtes, kui nende väärtus ületab 300 eurot kaubaartikli kohta, kui lisas ei ole sätestatud teisiti. Nutitelefonide puhul väärtus ei või ületada 750 eurot kaubaartikli kohta. Nutitelefonid kuuluvad Nõukogude määruse (EL) nr. 833/2014, artikkel 3 h XVIII lisa, lõige 15 kaubakood ex 8517 13 00 hulka. Samuti kuuluvad Nõukogude määruse (EL) nr. 833/2014, artikkel 3k XXIII järgi kantud rõivad KN kaubakoodiga 6309 00 00 00 kaupade nimekirja, mida on keelatud müüa, tarnida, üle anda või eksportida otse või kaudselt füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venemaal või kasutamiseks Venemaal.

xxx püüdis 10.02.2024 kell 14:11 ajal Narva maantee piiripunktis aadressil Peterburi mnt. 1 Narva, jalakäijate terminali Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni väljuvat suunda läbides toimetada Venemaa Föderatsiooni sanktsiooniga keelatud nutitelefoni Iphone 15 Pro Max White Titanium, 1TB (imei kood: xxx) väärtusega 1555,65 eurot ja nutitelefoni Iphone 15 Pro Max Natural Titanium, 256 GB (lmei kood:xxx) keskmise turuväärtusega ca 1519 eurot (kaubakoodiga ex 8517 13 00)

milline tegevus jäi aga tema tahtest olenemata põhjustel lõpule viimata, kuna sanktsioonidega keelatud eelpoolmainitud kaup avastati tollitöötaja poolt Korrakaitseaduse § 48, § 49 ja Tolliseaduse §-de 64 ja 65 alusel teostatud pagasi läbivaatuse käigus.

Peale selle xxx, olles eelneval juba 16.10.2023a hoiatatud allkirja vastu, et EL määruse 833/2014 31. juuli 2014 artiklite 2a ja 3 k järgi on keelatud kasutatud riiete eksport Venemaale ning füüsilisele isikule tuleneb vastutus, kui ta tahtlikult eirab Nõukogu määruses nr.833/2014 sätestatud meetmeid, üritas jälle 17.02.2024 ajavahemikus kella 08.37 kuni kella 10.00-neni Narva maantee piiripunktis, aadressil Peterburi mnt.1 Narva, jalakäijate terminali Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni väljuvat suunda läbides, toimetada Venemaa Föderatsiooni 13,2 kilogrammi kantud rõivaid kaubakoodiga KN 6309 00 00 00 milline tegevus jäi aga tema tahtest olenemata põhjustel lõpule viimata, kuna sanktsioonidega keelatud eelpoolmainitud kaup avastati tollitöötaja poolt Korrakaitseaduse § 48, § 49 ja Tolliseaduse §-de 64 ja 65 alusel teostatud pagasi läbivaatuse käigus. Kontrolli käigus leitud kaup peeti kinni ning sellega tõkestati Nõukogu määruse nr. 833/2014 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade toimetamine Venemaale.

Lähtuvalt eeltoodust on xxx alust kahtlustada rahvusvahelise sanktsiooni täitmata jätmises s.o KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokatse toimepanemises.

KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega.

Käesolevas kriminaalasjas kogutud tõendite seas on Maksu- ja Tolliameti poolt esitatud kuriteoteade koos lisadega (läbivaatusaktid, fototabelid, xxx Vene Föderatsiooni passi ja EV elamisloa koopiad, kauba-üleandmise-vastuvõtmise aktid, kirjavahetuse väljatrükid, väljavõte xxx piiriületuste kohta), tunnistajate xxx ja xxx ütlused, asitõendi vaatlusprotokoll, xxx kahtlustatavana ülekuulamisel antud ütlused, õiend karistusregistri väljavõtte kohta.

Kahtlustatavana ülekuulamisel antud ütlustest nähtuvalt kirjeldab xxx enda käitumist, tunnistades temal kaasas olnud mobiiltelefonide ja riietusesemete valdamist ning kavatsust need üle riigipiiri Venemaale toimetada eesmärgiga need üle anda oma tuttavale. xxx tunnistab süüd ja kahetseb tehtut.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et xxx süü on tõendamist leidnud, ent tema süü ei ole käesoleval juhul suur.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 ja lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib kriminaalmenetluse lõpetada. KrMS § 202 lg 2 kohaselt on kahtlustatavale võimalik panna kohustuse maksta kindel summa riigitulusesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides või teha üldkasulikke tööd. Kohustuse täitmata jätmisel kriminaalmenetlus uuendatakse.

Eelnevast järelduvalt ei ole kahtlustatava süü niivõrd suur, et kriminaalasja tuleks lahendada ilmtingimata kohtumenetluses. Samuti, kuna seadusandja on nimetatud kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on tegemist kuriteoga, mille toimepanemisel võib isiku süüd pidada väikseks, kuna karistuse väiksemad sanktsioonimäärad viitavad ka väiksemale süüle. Süü suuruse hindamisel

arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

xxx on varem kriminaalkorras karistatud. Tal on kolm kehtivat kriminaalkaristust. Viimati karistati teda Viru Maakohtu Narva kohtumaja 25.07.2024 otsusega xxxxxxxx KarS § 345 lg 1 järgi tingimisi vangistusega 1 aasta KarS § 73 sätteid kohaldades katseajaga 2 aastat (moodustati liitkaristus Viru Maakohtu Narva kohtumaja 27.02.2024 otsusega xxxx mõistetud karistusega 8 kuud tingimisi vangistust KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2 järgi KarS § 73 sätteid kohaldades katseajaga 1 a 6 k. Sellele eelnevalt oli xxx karistatud Viru Maakohtu Narva kohtumaja 09.12.2020 otsusega xxxx KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi tingimisi vangistusega 1 a 6 k KarS 73 sätteid kohaldades katseajaga 2 aastat (katseage 09.12.2020 - 08.12.2022).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et menetluse lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsetest vajadustest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teo toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonoomika põhimõttest tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud või kui isikut on ühe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist samaliigilise süüte eest karistatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Kuigi xxx on varem kriminaalkorras karistatud, sealhulgas samaliigilise kuriteo toimepanemise eest, siis leidsid temale käesolevas kriminaalasjas etteheidetavad kuriteoepisoodid aset enne 27.02.2024 kohtuotsust ja peale 09.12.2020 kohtuotsusega määratud katseaja läbimist. Tal on üks kehtiv vääriteokaristus KarS § 262 lg 1 järgi. Tema suhtes ei ole menetluses teisi pooleliolevaid kriminaalmenetlusi. Kõnesoleaval juhul jäi tegu katsestaadiumisse. Raskendavad asjaolud puuduvad. Kahtlustatav lubab edaspidi käituda õiguskuulekalt. Menetluskulud kriminaalasjas puuduvad.

Avalik menetlushuvi kõnesoleval juhul puudub, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning tema õiguskuelekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. xxx on juba karistatud analoogse kuriteo toimepanemise eest ning tema taaskaristamine juba varem, enne süüdimõistvat kohtuotsust toimunud kuriteo eest ei oleks eelpool kirjeldatud preventiivseid eesmärke silmas pidades mõistlik. Käesoleval juhul on xxx nõus tegema 120 tundi üldkasulikke tööd 5 kuu jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamisest.

Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata. Tulenevalt eeltoodust leiab prokurör, et kahtlustatava suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 p 2 järgi, määrates talle kohustuseks teha 120 tundi üldkasulikke tööd.

xxx on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuurkuni kohustuse täitmiseni. Kui xxx ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24913000013 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: xxx kohustub tegema üldkasulikke tööd 120 (ükssada kakskümmend) tundi. Tähtajaks määrata 5 kuud, s.o. kohustuse täitmise tähtpäev 27.10.2025.a (kaasaarvatud).

3. KrMS 4 peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

xxx juurest tollikontrollis leitud ja äravõetud järgmised esemed tagastada KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel xxx poolt p.-s 2 märgitud kohustuse täitmisel xxx:

4.1. nutitelefon Iphone 15 Pro Max White Titanium, 1TB (imei kood: xxx) ja nutitelefon Iphone 15 Pro Max Natural Titanium, 256 GB (imei kood:xxx) koos mobiiltelefonide karpidega (kõik nimetatud esemed pakendatud paberkotti ja suletud turvakleebisega D14-0050885);

4.2. riideesemed (pakendatud pappkarpi ja suletud turvakleebisega D14-0050884).

5. Vahistuse andmed: Vahistamist ei kohaldata. KrMS § 217 korras kahtlustatavana kinni ei peetud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

7. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete loetelu: andmeid ei kogutud.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda üle xxx.

9. Kriminaaltoimik jätta hoiule Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Sentifoli
ringkonnaprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse kätte saanud ning määrus on mulle tõlgitud vene keelde:

(nimi, allkiri, kuupäev)

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.